

Náttúran og ránsveiðilyndi

ANSURIN fyri náttúru og umhvørvi er alsamt vaksandi. Kring allan heimin eru fólk á varðhaldi. Í summum førum eisini her á klettunum. Orsakerir eru fleiri: framhaldandi pining av jørðini kann ikki halda fram. Henda pining fær avleiðingar fyri vistfrøðiliga — ökologisku — skipanina. Tann økta dálkingin er til ampa fyri fólk og fæ, og heldur verandi gongd fram, er vandi á ferð fyri alt lív á knøttinum. Harafturat er ansurin fyri náttúruni vaksandi, tí fólk hava fingið eygu fyri vakurleika náttúrunnar. Tey overvaða býarfólkini hava fragd í at leita út í náttúruna, og nógv royna at fjølga um hana og tað lív, sum eyðkenir hana — fiskur og djór, fuglar og vøxtur.

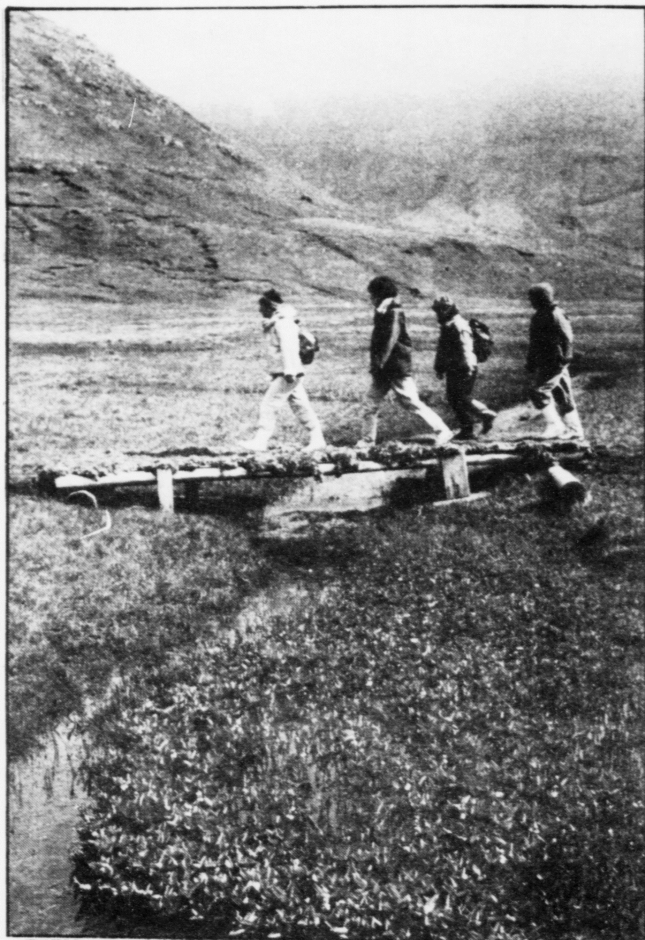
MEN alt kemur ikki av sær sjálvum. Hvørki politiskir myndugleikar ella einstaklingar gera nakað munagott av sær sjálvum. Ofta skal trýst frá áhugafeløgum og øðrum til, áðrenn löggáva verður smíðað ella nakað munagott hendir. Til dømis verður »blaka-burtur-hugsanin« ikki broytt, fyrrenn onkur ger vart við seg. Eitt nú lossingarmenn, sum nú um dagarnar í bretskari havn noktaðu fyri at landa og handfara nakað eitrandi burturkast, sum eitt skip hevur siglt aftur og fram við.

HVAT kemur alt hetta okkum her í tí reina Atlantshavinum við, spyr kanska onkur lesari. Jú, vit eiga eisini at taka í egnan barm, og vit eiga eisini at ásanna, at spurningurin um dálking og útpíning verður ikki loystur av hvørjum landi sær. Alheims-samfelagið má

gera vart við seg og taka tey neyðugu tøkini.

VIT eiga eisini at steðga á, og spyrja: dálka vit eisini náttúruna, havið og luftina, og eru vit annars so góð við náttúruna, sum vit eiga at vera, tí hon er jú okkara alt og eitt? Tey, sum eru vakni, vita, at vit dálka, og at hvørki kommunur, virki ella einstaklingar gera sítt ítarsta fyri ikki at dálka og spilla umhvørvið. Til dømis vita vit, at meira enn ein fimtapartur av tí fiski, sum kemur inn á eitt flakavirki, fer útaftur gjøgnum frárenslid sum burturkast. Hetta er til stóran ampa fyri lívið á firðum okkara og vit fáa trot av súrevni. Bara fá virki hava reinsiverk.

KORTINI kunnu vit siga, at sum heild er okkara dálking ikki so vandamikil. Tann stóra dálkingin hjá okkum er hinvegin sjónlig. Hon hevur verið at sæð við ruskungarnar, sum vónandi skjótt fara í søguna, og hon er at síggja í bø, í haga, í áum, á sjónum og framvið vøkrum strendur okkara. Hon ger seg galdandi við vantið kloakkskipanum, í sambandi við bygging og annars okkara vanligu tilvild og óansni. Og óansni okkara kemur ár um ár til sjóndar í umhvørvinum í sambandi við tilvildarligar og ofta meira og minni óneyðugar útbýggingar. Mangastaðni eru sárinu grefflig, og í ár er eyðkennismyndin fyri ein av vøkrum býum okkara — eitt nes við innsiglingina — nær um grívið og sprongt burtur. Eggin millum útbýgging og møguligan framburð — og varðveiting er knívskepp. Og júst tí eiga vit altíð at

vera árvakin og ikki taka avgerðir, sum seinni vera til ampa.

Í NÓGVUM førum má ein sinnalagsbroyting til, og vit mugu eisini sleppa okkum av við tað ránsveiðilyndi, mong av okkum hava. Vit hava hoyrt, hvussu nakrir royna at týna teir seinastu lomvigarnar, og um dagarnar hava vit hoyrt, hvussu ránsveiðumenn krækja laksin, sum hesa tíð kemur at landi fyri at fara upp í áirnar at gýta. Í hesum sambandi verður frítíðararbeiðið hjá nøkrum av okkara gjørt so til skammar, at tað er grátuligt. Men vónandi gevast hesi ikki, sum hava eina fragd av at standa við tráðuni við strendur og vøtn

okkara summarkvøld og -dagar, á hondum og lata ránsveiðimenninar týna hetta lív.

SEINASTA landsstýrið smíðaði okkum eina umhvørvislóg. Nú er at fáa karmar hennara fyltar og fáa hana at virka. Við hesi lóg og við virknum fólki og felagsskapum — umhvørvisverndarfelagnum, silaveiðifelagnum o.ø. — kunnu vit óivað reinsa land okkara, fjølga náttúruna og umhvørvið, so vit hava nakað vakurt at leita út í og kunnu siga — uttan at lúgva — at útflutningsvøra okkara kemur úr heimsins reinasta umhvørvi. Tá er nógv vunnið! Javnaðarflokksins partur skal ikki liggja eftir!!!